Oświadczenie złożone
przez senatora Jana Filipa Libickiego
w dniu 30 grudnia 2024 r.

Oświadczenie skierowane do ministra rozwoju i technologii Krzysztofa Paszyka oraz do prezesa Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Zbigniewa Derdziuka

Szanowni Panowie!

Przedsiębiorcy z najbardziej poszkodowanych we wrześniowej powodzi gmin Stronie Śląskie i Lądek-Zdrój skupieni w stowarzyszeniu Razem dla Regionu Śnieżnik zwrócili się do mnie z prośbą o złożenie oświadczenia senatorskiego dotyczącego nadchodzącego rozliczenia otrzymanego świadczenia interwencyjnego, które budzi ich duży niepokój w związku z, jak sygnalizują, nieprecyzyjnymi zapisami ustawy. Poniżej stosowne fragmenty ich listu.

„Ustawa z dnia 16 września 2011 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z usuwaniem skutków powodzi stanowi, iż warunkiem otrzymania i rozliczenia świadczenia interwencyjnego przez poszkodowanego przedsiębiorcę jest przedłożenie oszacowania szkód zgodnie z poniższymi zapisami.

«Art. 4. 1. Łączna wartość pomocy publicznej udzielonej na podstawie ustawy w celu naprawienia szkód powstałych w wyniku wystąpienia powodzi łącznie z wartością pomocy publicznej otrzymanej na ten cel na podstawie przepisów odrębnych nie może przekroczyć wartości szkody poniesionej przez beneficjenta pomocy bezpośrednio w wyniku powodzi, obejmującej szkody materialne dotyczące aktywów oraz utratę dochodu w wyniku całkowitego lub częściowego zawieszenia działalności przez okres nie dłuższy niż 6 miesięcy od wystąpienia powodzi, w związku z którą zostało wydane rozporządzenie, o którym mowa w art. 1 ust. 2, pomniejszonej o wartość uzyskanego odszkodowania».

«Art. 22b ust. 2 pkt 1: oszacowanie, o którym mowa w art. 43 ust. 4 pkt 2, 3 lub ust. 6 zdanie drugie, wraz z dokumentacją, na podstawie której zostało ono dokonane, albo zobowiązanie do przesłania tego oszacowania wraz z tą dokumentacją w terminie 5 miesięcy od dnia otrzymania świadczenia interwencyjnego, a w przypadku rolnika – protokół oszacowania szkód sporządzony przez komisję, o której mowa w art. 4 ust. 7 ustawy z dnia 9 maja 2008 r. o Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa (DzU z 2023 r. poz. 1199), na którym wojewoda potwierdził wystąpienie szkód, sporządzając adnotację na tym protokole, albo zobowiązanie do przesłania tego protokołu w terminie 5 miesięcy od dnia otrzymania świadczenia interwencyjnego».

«Art. 43. 4. Oszacowania szkód poniesionych przez przedsiębiorcę dokonuje, według wyboru przedsiębiorcy:

1) komisja powołana przez fundusz pożyczkowy;

2) rzeczoznawca lub biegły uprawniony do dokonywania wyceny środków trwałych lub aktywów obrotowych;

3) rzeczoznawca majątkowy.

5. Koszt związany z oszacowaniem szkód przez rzeczoznawcę majątkowego, rzeczoznawcę lub biegłego, o których mowa w ust. 4 pkt 2 i 3, może zostać pokryty ze środków finansowych uzyskanych w ramach pożyczki.

6. Oszacowanie, o którym mowa w ust. 4, stanowi podstawę określenia przez fundusz pożyczkowy kwoty pożyczki udzielanej przedsiębiorcy. W przypadku przedsiębiorcy, który przed wystąpieniem powodzi zawarł umowę ubezpieczenia przedsiębiorstwa od następstw klęsk żywiołowych, podstawę określenia przez fundusz pożyczkowy kwoty pożyczki może stanowić oszacowanie dokonane przez ubezpieczyciela».

Zapisy ustawy są wysoce nieprecyzyjne i mogą w przyszłości prowadzić do sporów przy rozliczaniu świadczenia interwencyjnego, wynika z tego pilna potrzeba poinformowania przedsiębiorców w sposób jasny i jednoznaczny, jak instytucje rozliczające świadczenie interwencyjne mają zamiar interpretować zapisy ustawy w poniższych kwestiach.

1. Jacy rzeczoznawcy lub biegli będą uznawani za właściwych zgodnie z zapisami art. 43 ust. 4 pkt 2?

2. Zgodnie z informacjami na stronach rządowych (https://www.gov.pl/web/archiwum-inwestycje-rozwoj/nadawanie-uprawnien-rzeczoznawcy-majatkowego): «Rzeczoznawca majątkowy to osoba, która zajmuje się określaniem wartości nieruchomości. Tytuł »rzeczoznawca majątkowy« podlega ochronie prawnej. Dostęp do wykonywania tego zawodu regulowany jest przepisami prawa. Aby móc wyceniać nieruchomości, trzeba najpierw uzyskać specjalne uprawnienia nadawane przez Ministra Inwestycji i Rozwoju. Działalność w zakresie wyceny nieruchomości przez osoby niebędące rzeczoznawcami majątkowymi jest zakazana i grozi za to kara grzywny w wysokości do 50 tysięcy zł. Wszyscy rzeczoznawcy majątkowi są wpisani do Centralnego

Rejestru Rzeczoznawców Majątkowych, prowadzonego przez Ministra Inwestycji i Rozwoju. Jest to rejestr publicznie dostępny. Możesz w nim sprawdzić, czy dana osoba posługująca się tytułem zawodowym »rzeczoznawca majątkowy«, rzeczywiście posiada uprawnienia do szacowania nieruchomości». W jaki sposób ma rzeczoznawca majątkowy, nie mając w tym zakresie uprawnień, dokonać oszacowania szkód zgodnie z zapisem art. 4 w zakresie aktywów obrotowych (to jest istotna część aktywów) oraz utraty dochodu?

3. Kto w świetle zapisów ustawy powinien i jaką metodą dokonać szacunku utraty dochodów w okresie 6 miesięcy od wystąpienia powodzi, skoro owo oszacowanie powinno być praktycznie dostarczone przed upływem tego okresu?

4. Co ustawodawca w świetle art. 4 rozumie jako całkowite lub częściowe zawieszenie działalności zarówno w kontekście działalności osób fizycznych, jak i osób prawnych?

5. Co ustawodawca rozumie w świetle art. 22 jako wystarczającą dokumentację, która ma być dostarczona wraz z oszacowaniem?".

Tyle, jeżeli chodzi o treść otrzymanego przeze mnie pisma. W związku z tym zwracam się prośbą o szczegółową odpowiedź na następujące pytania.

1. Jacy rzeczoznawcy lub biegli będą uznawani za właściwych zgodnie z zapisami art. 43 ust. 4 pkt 2?

2. W jaki sposób rzeczoznawca majątkowy ma dokonać, nie mając w tym zakresie uprawnień, oszacowania szkód zgodnie z zapisem art. 4 w zakresie aktywów obrotowych (to jest istotna część aktywów) oraz utraty dochodu?

3. Kto w świetle zapisów ustawy powinien (i jaką metodą) dokonać szacunku utraty dochodów w okresie 6 miesięcy od wystąpienia powodzi, skoro owo oszacowanie powinno być praktycznie dostarczone przed upływem tego okresu?

4. Co ustawodawca w świetle art. 4 uznaje za całkowite lub częściowe zawieszenie działalności zarówno w kontekście działalności osób fizycznych, jak i osób prawnych?

5. Co ustawodawca uznaje w świetle art. 22 za wystarczającą dokumentację, która ma być dostarczona wraz z oszacowaniem?

Jan Filip Libicki
senator RP